

گزارش روز

استان خراسان رضوی در اردیبهشت ماه ۱۴۰۴، همچون ماه‌ها و سال‌های گذشته، سهمی نزدیک به یک‌دهم از کل فروش گیشه سینمای ایران را به خود اختصاص داد. این نسبت که طی سال‌های اخیر تقریباً بدون نوسان باقی مانده، نه تنها بازتابی از وضعیت فرهنگی و سینمایی استان است، بلکه نشانی می‌دهد هنوز ظرفیت‌های بهره‌برداری نشده بسیاری در گسترش بازار مخاطب سینما در شرق کشور وجود دارد. مشهد به عنوان دومین کلان‌شهر ایران و یکی از مهم‌ترین قطب‌های مذهبی، گردشگری و جمعیتی کشور بی‌تردیدی تواند در صورت گسترش زیرساخت‌ها، تنوع‌سازی در محتوا و افزایش سالن‌های نمایش، به سهم بیشتری از بازار دست یابد.

- ضمانت گیشه با امضای رضا عطاران

بدون شک پدیده بی‌چون و چرا و مهم‌ترین عنوان گیشه سینما در اردیبهشت ۱۴۰۴، چه در سطح ملی و چه در استان خراسان رضوی، فیلم‌کمدی «صددام» به کارگردانی پدram پورامیری است. این اثر کمدی که با تکیه بر ایده‌ای کنجکاوی برانگیز و خلاقانه وارد میدان رقابت شده، ظرف فقط دو هفته، بیش از ۴۲ میلیون تومان در کل کشور و بالغ بر ۴ میلیارد تومان در خراسان رضوی فروخته است. نکته کلیدی اما چیزی فراتر از امتن و فرم فیلم است: حضور رضا عطاران. او ستاره‌ای بی‌بدیل، کهنه‌کار، محبوب و خاطره‌ساز در تاریخ سینمای ایران است که نقش آفرینی‌اش در «صددام» نیز، نه تنها مهر تضمینی برای گیشه این فیلم بوده، بلکه را دیگر نشان می‌دهد که مخاطب هنوز برای چهره‌ای صمیمی، خودمانی و مؤثر چون عطاران عطش دارد. حضور عطاران در «صددام» به عنوان بازیگری که در کمدی صاحب سبک محسوب می‌شود، با احنی جسورانه، نگاهی خلاق و لحظاتی از طنزهای کاملاً شخصی، توانسته مخاطب را سر ذوق بیاورد. در واقع، «صددام» نه فقط فیلمی سرگرم‌کننده، بلکه سندی است بر قدرت برند بازیگری عطاران که در سینمای پرفراز و نشیب این سال‌ها، هنوز می‌تواند تماشاگر را روانه سالن‌ها کند.

- بازماندگان موفق از اواخر زمستان

دو فیلم کمدی «دایناسور» به کارگردانی مسعود اطیابی و «کوکتل مولوتف» ساخته حسین دوماری نیز از جمله آثاری هستند که علی‌رغم آغاز اکرانشان در اسفندماه گذشته، در اردیبهشت ۱۴۰۴ نیز همچنان پرفروش باقی مانده‌اند. در خراسان رضوی، این دو فیلم به ترتیب با ثبت فروشی بیش از سه میلیارد تومان و بیش از یک و نیم میلیارد تومانی، رده‌های دوم و چهارم جدول فروش را در اختیار گرفته‌اند. ادامه موفقیت «دایناسور» که همچون دیگر آثار اطیابی ترکیبی از شوخی‌های آشنا، موقعیت‌های کمدی قابل پیش‌بینی و طنزهای سهل‌الوصول است، نشان می‌دهد که ذائقه بخشی از مخاطبان سینمای ایران هنوز به آثار عامه‌پسند یا حداقل پپیدگی وابسته است. اما تداوم فروش آن، به ویژه در شهرستان‌ها، خبر از موفقیت در بازار یابی، حضور بازیگران محبوب و تمرکز بر قصه‌هایی دارد که خانواده‌ها را برای یک تجربه ساده سینمایی راضی می‌کنند. از سوی دیگر، «کوکتل مولوتف» با ساختاری نسبتاً جسورتر در فرم، اما همچنان متکی بر مؤلفه‌های شناخته‌شده طنز دهه پنجاه، توانسته در میان کمدی‌های رقابت‌کننده، جایگاه خود را حفظ کند. حضور زوج امین حیایی و احمد مهرانفر،

میلاد سمنگانی- عکاس

روز بیست و سوم مه ۲۰۲۵ روز تلخی برای عکاسان جهان بود. سباستیانور و بیرو سالگادو، عکاس نامدار برزیلی، که آثار سیاه و سفید پرقدرتش به نماد مقاومت انسانی و زیبایی طبیعت بدل شده بودند در سن ۸۱ سالگی در پاریس درگذشت. این خبر، موجی از واکنش‌ها را در جهان هنر و عکاسی به همراه داشت؛ جامعه‌ای که سالگادو را نه فقط به عنوان یک عکاس، بلکه به مثابه وجدان بصری قرن بیستم و بیست ویکم می‌شناخت.

- دوربین جایگزین نمودارها

سالگادو در سال ۱۹۴۴ در روستای آیمورس در ایالت میناس ژرایس برزیل، در خانواده‌ای روستایی به دنیا آمد. در سائو پائولو، اقتصاد خواند و مدتی بعد، به فعالیت در یک گروه چاپ‌گرای انقلابی علیه دیکتاتوری نظامی ۱۹۶۴ تا ۱۹۸۵ برزیل پیوست. سال ۱۹۶۹، سالگادو و لیلیا وانیک برای فرار از فشارهای سیاسی به پاریس مهاجرت کردند. در همان سال، سالگادو به عنوان اقتصاددان در سازمان بین‌المللی قهوه مشغول به کار شد و سفرهای کاری‌اش به آفریقا و آمریکای لاتین، او را به درد و رنج انسانی پیوند داد و سرانجام دوربین را جایگزین نمودارها کرد.

او با نگاهی کاملاً شخصی و از دل تجربه زیسته‌اش وارد دنیای عکاسی شد، نگاهی که در تمام پروژه‌هایش ریشه داشت. مسیری که او طی کرد، از معادن طلا در برزیل گرفته تا اردوگاه‌های پناهجویان در سودان، از لحظی در نیرنگ جنگ‌زدگان در کوزوو، اروابه‌ای از مؤثرترین و پرنفوذترین صدهای بصری عصر ما بدل کرد. همسرش، لیلیا وانیک سالگادو، نه تنها همراه زندگی، که همکار وفادار و معمار پشت‌صحنه پروژه‌های بزرگ او بود. آن‌ دو در کنار هم، در سال ۱۹۹۴ از انلس مستقل «آموزناس ایمیجس» را بنیان نهادند و در پروژه‌های جاه‌طلبانه‌ای چون «پیدایش» و «آمازونیا»، روایتگر پیوند ازلی انسان و طبیعت شدند. لیلیا همچنین تهیه‌کننده مستند تحسین شده «نمک زمین» بود که در سال ۲۰۱۴ توسط ویم وندرس و جولیانو سالگادو ساخته شد؛ فیلمی که نگاهی ژرف به جهان بینی و سلوک شخصی سالگادو دارد.

شهرت بین‌المللی سالگادو با مجموعه حیرت‌آور «معدن طلا» که بعدها به «گودال جهنمی» شهرت یافت تثبیت شد، مستندی از پروژه «معدن طلا» در سرا پلادا در برزیل، جایی که هزاران مرد به سان

فضاسازی متفاوت و بهره‌گیری از طنز موقعیت در بستری اجتماعی و تاریخی، وجه تمایز این اثر نسبت به دیگر رقبایش محسوب می‌شود.

- فراتر از انتظار ملی

فیلم «موسی کلیم الله» به وقت طلوع» ساخته ابراهیم حاتمی‌کیا که در کل کشور رتبه چهارم فروش را کسب کرده، در خراسان رضوی، با فروش حدود دو میلیارد تومانی، جایگاه سوم را از آن خود کرده است؛ عملکردی که می‌تواند نشانه‌ای از گرایش نسبی مخاطبان استان به آثاری با مضامین مذهبی و تاریخی باشد. در شرایطی که حاتمی‌کیا طی سال‌های اخیر از قله محبوبیت فاصله گرفته بود، فروش موفق «موسی کلیم الله» در خراسان رضوی را می‌توان نشانه‌ای مثبت برای بازگشت احتمالی او به مدار تأثیرگذاری در گیشه سینمای ایران قلمداد کرد. دیگر نکته جالب توجه، صعود پویانمایی ایرانی «رویاشهر» در استان خراسان رضوی است. این اثر که در طول اردیبهشت ماه، در کل کشور با فروش ۸.۵ میلیارد تومانی، در رتبه ششم قرار گرفته، در خراسان رضوی با نزدیک به ۹۰۰ میلیون تومان فروش، حائز رتبه پنجم شده است. این عملکرد فراتر از انتظار، نشان می‌دهد که بازار پویانمایی‌ها و به طور کلی آثار حوزه کودک و نوجوان در استان به عنوان بخشی کمتر بهره‌برداری شده از مناسبات گیشه سینما، ظرفیت بالایی برای توسعه دارد، به ویژه اگر آثار با کیفیت پویانمایی بیشتری با قصه‌پردازی استاندارد، صدایشکلی حرفه‌ای و

نام فیلم	کارگردان	فروش در استان
صددام	پدram پورامیری	۴۱,۰۸۴,۶۲۸,۰۸۶ریال
دایناسور	مسعود اطیابی	۳۳,۷۷۰,۲۸۵,۱۲۰ریال
موسی کلیم‌الله	ابراهیم حاتمی‌کیا	۱۹,۴۰۵,۶۵۷,۲۶۰ریال
کوکتل مولوتف	حسین دوماری	۱۵,۸۳۳,۲۹۵,۷۲۰ریال
رویاشهر	محسن عاینی	۹,۱۷۹,۲۵۲,۰۶۰ریال
خانه ارواح	کیارش اسدی‌زاده	۸,۱۹۵,۳۳۰,۰۰۰ریال
پسر دلفینی	محمد خیراندیش	۷,۵۹۵,۷۸۲,۴۸۰ریال
پیشمرگ	علی غفاری	۶,۸۳۲,۳۳۹,۲۵۰ریال
رها	حسام فرهنگند	۶,۵۰۱,۳۲۸,۳۵۰ریال
بامبولک	آرش معیریان	۴,۹۸۸,۳۶۲,۱۷۰ریال

دوربین غول برزیلی خاموش شد

درباره سباستیانو سالگادو؛ عکاسی که به تاریکی‌ها خیره می‌شد اما میراث‌دار روشنایی بود

معدن طلای سرا پلادا، ایالت پارا، برزیل، ۱۹۸۶/عکس سباستیانو سالگادو

مورچه‌هایی در حرکت، تپه‌های خاکی را برای دستیابی به ذره‌ای طلا زیر و رو می‌کردند. تصویر معروف او از این مکان – سیاه و سفیدی از هجوم انسان‌ها در بستر گل‌آلود زمین– بیش‌ازهر توصیفی، استعاره‌ای قدرتمند از زحمت، حرص و امید بشر بود. خود او درباره این صحنه گفته بود: «مثل منظره‌ای از دوران باستان بود. چیزی شبیه ساختن اهرام، اما با دست خالی و برای بقا.»

او همچنین در پروژه «مهاجرت‌ها»، جریان‌های بزرگ جابه‌جایی انسان‌ها در اثر جنگ، فقر، تغییرات اقلیمی و بحران‌های سیاسی را به تصویر کشید؛ مهاجرانی که اغلب بی‌نام، بی‌سرزمین و در جست‌وجوی پناهی موقت، بار زندگی را

بسه‌دوش

می‌کشند.

سالگادو

موسیقی مناسب روانه اکران شوند.

- پایین‌تر از توقعات

فیلم سینمایی «خانه ارواح» ساخته کیارش اسدی‌زاده که در گیشه اردیبهشت کل کشور جایگاه پنجم را به خود اختصاص داد، در خراسان رضوی با تنها ۳۰۰ میلیون تومان فروش در رده ششم قرار گرفته است. این افت فروش در قیاس با اقبال مخاطبان به سریال پرمخاطب «دفتر یادداشت» از همین کارگردان، نشان می‌دهد که انتقال محبوبیت از مدیوم شبکه نمایش خانگی به سینما، همواره تضمین‌شده نیست و به عوامل متعددی از جمله کمپین‌های تبلیغاتی، انتخاب مناسب سینماهای پخش، ستاره‌های تأثیرگذار و زمان اکران نیز بستگی دارد.

همچنین فیلم «پیشمرگ» که از اسفند ۱۴۰۳ روی پرده رفته، در اردیبهشت ماه با فروش ۶۸۰ میلیون تومانی در استان، رتبه هشتم جدول فروش را کسب کرده، در حالی که در سطح ملی جایگاه دوازدهم را به خود اختصاص داده است. این ارقام اما، آن قدر پایین هستند که نمی‌توان گفت «پیشمرگ» در اکران شکست نخورده است. به نظر می‌رسد که با وجود تمام تلاش‌های تیم سازنده و تبلیغات اولیه، توفیق نیافتن در جذب مخاطب و قصه تکراری، از دلایل اصلی ثبت فروش ضعیف این فیلم محسوب می‌شوند.

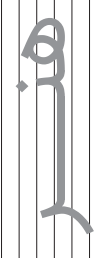
- بازنده بزرگ: «صیاد»

عنوان شکست خورده مطلق ماه اما، نصیب فیلم

شاهرام نیوز
۱۳۹۹ خرداد ماه
شماره ۳۳۹۹

۱۱

سینمایی «صیاد» به کارگردانی جواد افشار می‌شود؛ فیلمی که با فروش کمتر از ۴۰۰ میلیون تومان در استان خراسان رضوی و حدود ۳.۶ میلیارد تومان در کل کشور، با وجود اینکه اکرانش از بیستم فروردین آغاز شده و اردیبهشت می‌توانست دوران اوج فروش باشد، نتوانست نظر مثبت مخاطبان را به خود جلب کند. ضعف فیلم نامه، انسجام نداشتن در روایت و فقدان چهره‌های بازیگری پر فروش از جمله دلایل شکست این فیلم در گیشه محسوب می‌شوند.

- تازه‌واردها

فیلم‌های تازه اکران شده اردیبهشت ماه از جمله «زیبا صدایم کن» به کارگردانی رسول صدرعاملی، «اسفند» ساخته دانش آقباشاوی، «بازی را بکش» اثر محمدابراهیم عزیزی و «بی‌سروصدا» از مجیدرضا مصطفوی، هنوز در ابتدای مسیر نمایش خود قرار دارند. سه فیلم نخست از ۱۷ اردیبهشت و فیلم چهارم از ۲۴ اردیبهشت روی پرده رفته‌اند. با توجه به بازخورد اولیه، حجم تبلیغات و ترکیب بازیگران، پیش‌بینی می‌شود که هیچ‌کدام از این آثار نتوانند تحولی جدی در گیشه سینمای کشور و خراسان رضوی ایجاد کنند. البته در صورت دریافت حمایت‌های رسانه‌ای یا مواجهه با اقبال غیرمنتظره مخاطبان، احتمال جبران مافات در هفته‌های آتی وجود دارد.

- چشم‌انداز آینده: فرصت‌ها و تهدیدها

در نهایت، فروش گیشه اردیبهشت ۱۴۰۴ در خراسان رضوی، با وجود حفظ نسبت تاریخی یک به ده با کل کشور، نکات درخورتوجهی را آشکار می‌کند: محبوبیت همچنان بالای کمدی‌های عامه‌پسند، اثرگذاری مستقیم حضور ستاره‌هایی چون رضا عطاران، رشد تدریجی پویانمایی در بازار کودک و نوجوان و همچنین افت معنادر آثاری که به دلایلی چون ضعف روایت یا بی‌توجهی تبلیغاتی از گردونه رقابت خارج شده‌اند. به نظر می‌رسد که سینماهای خراسان رضوی می‌توانند از اقبال مردم به سه فیلم «رویاشهر»، «موسی کلیم‌الله» و «صددام» برای برنامه‌ریزی‌های آینده استفاده کنند و مسئولان عجلانائین نکته را به مثابه یک فرصت، در دفرجه‌های خود یادداشت کنند که «مردم استان خراسان رضوی از آثار تاریخی – مذهبی، پویانمایی‌ها و فیلم‌هایی با ستاره‌های درجه یک کمدی استقبال بیشتری می‌کنند».

اخبار هنری مشهد

درخشش هنرمند شهرآرا در جشنواره ملی طنز بحران

مجید ادیبی، هنرمند و روزنامه‌نگار و دبیر سرویس فرهنگ و هنر روزنامه شهرآرا، رتبه سوم چهارمین جشنواره ملی طنز بحران را از آن خود کرد. به گزارش شهرآرا، این هنرمند از کارتونیست‌های باسابقه مشهدی که همکاری‌های مستمری

با حوزه هنری دارد، با اثری گویا و انتقادی موفق شد رتبه سوم در بخش کاریکاتور جشنواره را کسب کند.

همچنین در بخش عکس، قدیر وقاری شوره‌ج، مسئول واحد عکس حوزه هنری خراسان رضوی، با ارائه اثری برجسته و خلاقانه به مرحله نهایی راه یافت و موفق به کسب رتبه دوم این جشنواره شد. نگاه هنری خاص و توانمندی در به تصویرکشیدن مفاهیم مرتبط با بحران از جمله ویژگی‌های اثر او بود که توجه داوران را جلب کرد.

حسین نقیبی، دیگر هنرمند فعال حوزه هنری خراسان رضوی، با حضور در مرحله نهایی جشنواره، توانست اثر خود را در نمایشگاه آثار برگزیده جشنواره به نمایش بگذارد. گفتمنی است، چهارمین دوره جشنواره ملی طنز بحران با حضور هنرمندانی از سراسر کشور برگزار شد و هنرمندان خراسان رضوی توانستند با آثار خلاقانه خود حضوری درخشان در این رویداد ملی داشته باشند.

نگارستان

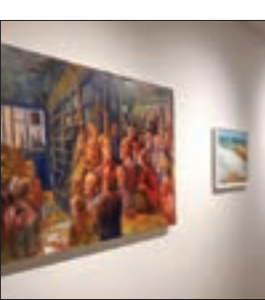
افتتاح نمایشگاه عکس «زیارت» در گالری گلستانه

نمایشگاه گروهی عکس «زیارت» از آثار محمد رضا لطفی، امیرحسین صفرلی و مسعود نوذری، استادان پیشکسوت عکاسی حرم و بارگاه پنجشنبه ۸ خرداد ماه در موزه گالری گلستانه مشهد افتتاح می‌شود. این نمایشگاه با شعار «چشم‌انداز معنوی

مشهد، قاب‌های نابی را می‌طلبد» از ساعت ۱۷ تا ۲۰ تا آخر هفته آینده ادامه دارد.

افتتاح نمایشگاه نقاشی «دم» در نگارخانه رادین

نمایشگاه نقاشی «دم» در نگارخانه رادین مشهد افتتاح شد. مجموعه آثار ارائه شده در این نمایشگاه، طیفی متنوع از سبک‌ها، تکنیک‌ها و نگاه‌های فردی را دربرمی‌گیرد که هر کدام در قاب خود، تلاش کرده‌اند تصویری از احساس، اندیشه یا زیست

هنرمند را به مخاطب نشان دهند. این نمایشگاه از ۷ تا ۱۷ خرداد، هر روز از ساعت ۱۷ تا ۲۱ در نگارخانه رادین واقع در بولوار وکیل آباد، لادن ۱، پلاک ۲ میزبان علاقه‌مندان به هنر نقاشی است.

ایستگاه خبر

کتاب فیلم شناخت سینمای دفاع مقدس منتشر شد

هم‌زمان با سالروز حماسه آزادسازی خرمشهر، نخستین جلد از مجموعه کتاب مرجع «فیلم شناخت سینمای جنگ و دفاع مقدس ۱۳۶۰ تا ۱۳۶۹» توسط جهاد دانشگاهی واحد هنر و به

کوشش امین مختاری رئیس این واحد، و فرزاد خشنودان پژوهشگر حوزه سینما رونمایی شد. این کتاب با هدف مستندسازی دقیق آثار سینمایی حوزه دفاع مقدس در دهه نخست پس از انقلاب اسلامی، ذیل طرح تحول محور «روایت‌گران دفاع مقدس» توسط جهاد دانشگاهی واحد هنر تهیه و منتشر شده است. طرح «روایت‌گران دفاع مقدس» یکی از محورهای کلیدی برنامه تحولی پنج‌ساله جهاد دانشگاهی هنر در حوزه فرهنگی محسوب می‌شود. جلد نخست این مجموعه، به معرفی ۷۵ فیلم داستانی سینمایی تولید شده در حوزه دفاع مقدس طی دهه ۱۳۶۰ می‌پردازد. در این کتاب، اطلاعات کامل و پژوهش محوری از جمله سال تولید و نمایش، مدت زمان اثر، نام کامل عوامل سازنده هر فیلم به تفکیک سمت، خلاصه داستان، مجموعه‌ای از عکس‌های صحنه و پشت‌صحنه به همراه معرفی افراد حاضر در هر تصویر، و پوستر رسمی (دیوارکوب) هر فیلم ارائه شده است.

امین مختاری، سرپرست طرح و یکی از مؤلفان کتاب، با تأکید بر ضرورت ثبت دقیق تاریخ سینمای دفاع مقدس، هدف این مجموعه را پاسخ به نیازهای پژوهشی در حوزه تاریخ نگاری سینمایی، مطالعات فرهنگی، و آموزش دانشگاهی بیان کرد. وی افزود: تدوین این مجموعه با رویکردی علمی و مستند انجام شده و سعی کرده‌ایم ضمن ارائه اطلاعات جامع، بستری برای مطالعات تطبیقی و پژوهش‌های دانشگاهی در حوزه سینما و فرهنگ اיתار فراهم کنیم.

مختاری بر اهمیت توجه به جنبه‌های تصویری آثار سینمای دفاع مقدس تأکید کرد و افزود: وجود عکس‌های مستند صحنه و پشت‌صحنه همراه با مشخصات عوامل و بازیگران، این کتاب را به منبعی تصویری و تاریخی یکتا تبدیل کرده است که می‌تواند زمینه را برای فعالیت‌های پژوهشی بیشتر در این عرصه برای دیگران فراهم کند.